

DOI: 10.58423/2786-6742/2026-13-388-404
УДК 336.22:004

Gabriella LOSZKORIH

PhD, docens
Számvitel és Auditálás Tanszék vezető-helyettes,
II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem,
Beregszász, Ukrajna

ORCID ID: [0000-0002-5402-7220](https://orcid.org/0000-0002-5402-7220)

Scopus Author ID: [58538087000](https://scopus.org/authorid/58538087000)

e-mail: loskorih.gabriella@kmf.org.ua

(Corresponding author)

Nina POJDA-NOSZIK

DsC, professzor, Számvitel és Auditálás Tanszék professzora,
II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem,
Beregszász, Ukrajna

ORCID ID: [0000-0002-5378-8028](https://orcid.org/0000-0002-5378-8028)

Scopus Author ID: [57223373444](https://scopus.org/authorid/57223373444)

Oxána PÉRCSI

Számvitel és Auditálás Tanszék adjunktusa,
II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem,
Beregszász, Ukrajna

ORCID ID: [0000-0003-4514-721X](https://orcid.org/0000-0003-4514-721X)

AZ ADÓIGAZGATÁS DIGITALIZÁCIÓJA UKRAJNA ADÓBIZTONSÁGÁNAK KONTEXTUSÁBAN

Анотація. У статті досліджено діджиталізацію податкового адміністрування як важливий чинник зміцнення податкової безпеки України. Актуальність теми зумовлена зростанням фіскальних ризиків, умовами воєнного стану, потребою у стабільних податкових надходженнях і підвищенні ефективності податкового контролю. У дослідженні використано методи наукового узагальнення, порівняння, структурно-логічного та статистичного аналізу. Для наочного подання результатів застосовано табличний і графічний методи. Уточнено зміст поняття податкової безпеки, яку розглянуто як стан податкової системи, за якого забезпечуються стабільність і достатність податкових надходжень, ефективність податкового адміністрування, своєчасне виявлення ризиків і належний рівень довіри у відносинах між державою та платниками податків. Проаналізовано основні електронні сервіси, доступні платникам податків в Україні. Охарактеризовано роль електронного кабінету, електронної звітності, інформаційно-довідкових ресурсів, програмних РРО та інших цифрових інструментів. На основі офіційних даних ДПС України досліджено динаміку електронного звітування у 2023-2025 роках, а також зміни у кількості контрольних заходів, обсягах донарахованих податкових зобов'язань і результативності перевірок. Виявлено, що

This is an Open Access article distributed under the terms of the [Creative Commons CC BY-NC 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/)

діджиталізація сприяє переходу від переважно формального контролю до більш адресного та ризик-орієнтованого підходу в податковому адмініструванні. Це посилює аналітичні можливості податкових органів і підвищує ефективність виявлення потенційних порушень. Визначено, що зростання електронного документообігу формує ширшу інформаційну базу для аналітичної обробки даних і підвищує адресність податкового контролю. Проаналізовано цифрову спроможність України за показниками *Network Readiness Index*. З'ясовано, що Україна має відносно кращі позиції порівняно з групою країн із вищим середнім рівнем доходу, проте поступається середньоєвропейським показникам. Також виокремлено основні блоки проєктів цифрової трансформації ДПС України та визначено їх очікуваний вплив на податкову безпеку держави, зокрема у частині посилення аналітики, автоматизації контролю, розвитку цифрових сервісів, інтеграції інформаційних ресурсів і зміцнення інституційної спроможності.

Ключові слова: податкове адміністрування, діджиталізація, податкова безпека, податкова система, бюджетна стабільність, електронний документообіг, цифрові сервіси ДПС, податковий контроль, податкові ризики.

JEL Classification: H20, H26, H83, O33

Absztrakt. A tanulmány az adóigazgatás digitalizációját Ukrajna adóbiztonságának megerősítését szolgáló fontos tényezőként vizsgálja. A téma aktualitását a növekvő fiskális kockázatok, a hadiállapot körülményei, a stabil adóbevételek iránti igény, valamint az adóellenőrzés hatékonyságának növelése indokolják. A kutatás során a tudományos általánosítás, az összehasonlítás, a strukturális-logikai és a statisztikai elemzés módszerei kerültek alkalmazásra. Az eredmények szemléletes bemutatását táblázatos és grafikus módszerek szolgálták. A tanulmány pontosítja az adóbiztonság fogalmának tartalmát, amelyet az adórendszer olyan állapotaként értelmez, amelyben biztosított az adóbevételek stabilitása és megfelelő szintje, az adóigazgatás hatékony működése, a kockázatok időben történő feltárása, valamint az állam és az adózók közötti kapcsolatokban a bizalom megfelelő szintje. A tanulmány elemzi továbbá az Ukrajnában az adózók számára elérhető főbb elektronikus szolgáltatásokat. Bemutatja az elektronikus kabinet, az elektronikus beszámolási rendszer, az információs és tájékoztató erőforrások, a programalapú pénztárgépek és más digitális eszközök szerepét. Ukrajna Állami Adószolgálatának hivatalos adatai alapján vizsgálja az elektronikus adatszolgáltatás dinamikáját a 2023-2025 közötti időszakban, továbbá az ellenőrzési intézkedések számában, az utólagosan megállapított adókötelezettségek összegében és az ellenőrzések eredményességében bekövetkezett változásokat. A kutatás eredményei szerint a digitalizáció elősegíti az alapvetően formális ellenőrzési modelltől a célzottabb és kockázatorientáltabb adóigazgatási megközelítés felé történő elmozdulást. Ez erősíti az adóhatóságok elemző kapacitását, és növeli a potenciális jogsértések feltárásának hatékonyságát. Megállapítást nyert továbbá, hogy az elektronikus dokumentumforgalom bővülése szélesebb információs bázist teremt az adatok analitikai feldolgozásához, és növeli az adóellenőrzés célzottságát. A tanulmány a *Network Readiness Index* mutatói alapján Ukrajna digitális kapacitását is elemzi. Megállapítja, hogy Ukrajna viszonylag kedvezőbb pozíciót foglal el a felső közepes jövedelmű országok csoportjához viszonyítva, ugyanakkor elmarad a közép-európai átlagmutatóktól. Emellett a kutatás azonosítja Ukrajna Állami Adószolgálatának digitális átalakulási projektjeinek főbb blokkjait, és meghatározza azok várható hatását az állam adóbiztonságára, különösen az elemző kapacitás erősítése, az ellenőrzés automatizálása, a digitális szolgáltatások fejlesztése, az információs erőforrások integrációja és az intézményi kapacitás megerősítése terén.

Kulcsszavak: adóigazgatás, digitalizáció, adóbiztonság, adórendszer, költségvetési stabilitás, elektronikus dokumentumforgalom, az Állami Adószolgálat digitális szolgáltatásai, adóellenőrzés, adókockázatok.

Abstract. *The article examines the digitalization of tax administration as an important factor in strengthening Ukraine's tax security. The relevance of the topic is determined by growing fiscal risks, the conditions of martial law, the need for stable tax revenues, and the need to increase the effectiveness of tax control. The study employs the methods of scientific generalization, comparison, structural-logical analysis, and statistical analysis. Tabular and graphical methods are used to present the results clearly. The content of the concept of tax security is clarified and understood as a state of the tax system in which the stability and sufficiency of tax revenues, the effectiveness of tax administration, the timely identification of risks, and an adequate level of trust in relations between the state and taxpayers are ensured. The main electronic services available to taxpayers in Ukraine are analyzed. The role of the electronic taxpayer cabinet, electronic reporting, information and reference resources, software-based cash registers, and other digital tools is characterized. Based on the official data of the State Tax Service of Ukraine, the dynamics of electronic reporting in 2023-2025 are examined, along with changes in the number of control measures, the amounts of additionally assessed tax liabilities, and the effectiveness of audits. The study finds that digitalization facilitates a shift from predominantly formal control to a more targeted and risk-oriented approach to tax administration. This strengthens the analytical capacity of tax authorities and increases the effectiveness of identifying potential violations. It is also established that the growth of electronic document circulation creates a broader information base for analytical data processing and improves the targeting of tax control. Ukraine's digital capacity is analyzed using the indicators of the Network Readiness Index. The findings show that Ukraine holds relatively stronger positions compared to the group of upper-middle-income countries, but still lags behind the average European indicators. The main blocks of the digital transformation projects of the State Tax Service of Ukraine are also identified, and their expected impact on the state's tax security is determined, particularly in terms of strengthening analytics, automating control, developing digital services, integrating information resources, and enhancing institutional capacity.*

Keywords: *tax administration, digitalization, tax security, tax system, budget stability, electronic document management, digital services of the State Tax Service, tax control, tax risks.*

Probléma felvetése. A jelenlegi körülmények között az adóbiztonság az állam pénzügyi biztonságának egyik meghatározó eleme, mivel közvetlenül befolyásolja a költségvetés stabilitását, az adóbevételek teljességét, valamint az állam társadalmi-gazdasági és védelmi funkcióinak ellátására való képességét. A gazdasági instabilitás, a hadiállapot és a növekvő fiskális kockázatok közepette különös jelentőséggel bír a hatékony adóigazgatás, amelynek egyik kulcseleme a digitalizáció.

A digitális megoldások egyszerűsítik az adózási eljárásokat, felgyorsítják az információáramlást, növelik az adózási műveletek átláthatóságát, valamint erősítik a kockázatos adózói magatartás ellenőrzését. Emellett bővítik az adatok analitikai feldolgozásának lehetőségeit, elősegítik a jogsértések gyorsabb feltárását, és növelik az ellenőrzési intézkedések célzottságát. Ukrajna esetében ez a kérdés nem csupán elméleti, hanem kifejezetten gyakorlati jelentőséggel is bír, mivel az államnak olyan mechanizmusokat kell fenntartania, amelyek biztosítják a stabil költségvetési bevételeket és az adójogsértésekkel szembeni hatékony fellépést. Ennek megfelelően kiemelt feladat Ukrajna Állami Adószolgálatának elektronikus szolgáltatásainak fejlesztése, az ellenőrzési eljárások automatizálása, az információs erőforrások integrációja, valamint a digitális adóinfrastruktúra megbízhatóságának növelése.

A legújabb kutatások és publikációk elemzése. A korszerű tudományos szakirodalomban az adóigazgatás digitalizációját a fiskális irányítás hatékonyságának növelését, az adókötelezettségek teljesítésének egyszerűsítését, valamint az állam bevételmobilizációs lehetőségeinek bővítését szolgáló egyik kulcsfontosságú irányként értelmezik. Junquera-Varela R. F., Lucas-Mas C. Ó., Krsul I., Calderon V. és Arce P. [1] munkájában az adó- és vámigazgatások digitális átalakulása olyan komplex folyamatként jelenik meg, amely nem csupán egyes elektronikus szolgáltatások bevezetését foglalja magában, hanem a szervezeti folyamatok, az adatkezelés, az elemzés és az irányítási rendszerek átalakítását is.

Kochanova A., Hasnain Z. és Larson B. [2] az elektronikus kormányzás hatását vizsgálva rámutatnak arra, hogy a digitális eszközök képesek csökkenteni az adózási megfelelés költségeit, valamint növelni az állam fiskális erőforrások mozgósítására való képességét. Ezzel összefüggésben Kotsogiannis C., Salvadori L., Karangwa J. és Murasi I. [3] az elektronikus számlázás, az adóellenőrzések és az Áfával kapcsolatos megfelelési követelmények közötti összefüggéseket hangsúlyozzák, ami különösen fontos a digitális megoldások kockázatos ügyletek feltárásában betöltött szerepének megértéséhez.

Jelentős hozzájárulást tett e témakör fejlődéséhez Nose M. és Mengistu A. [5] is, akik nemzetközi összehasonlításban vizsgálták az egyes digitális technológiák elterjedését az adóigazgatásban, különös tekintettel az elektronikus nyilvántartásba vételre, az elektronikus bevallásra, az elektronikus fizetésekre és más digitális megoldásokra. Későbbi munkájukban Nose M., Pierri N. és Honda J. [6] a digitalizációt már közvetlenül, mint az adóbevételek növekedésének egyik tényezőjét elemzik.

Fontosak továbbá Okunogbe O. és Santoro F. tanulmányai is [8; 9], amelyek egyrészt összegzik az információs technológiák adóbevétel-mobilizációban rejlő lehetőségeit és korlátait, másrészt bemutatják az információs technológiák szerepét az adóbevételek növelésében az afrikai országokban. E kutatások szilárd nemzetközi alapot teremtenek annak megértéséhez, hogy a digitális technológiák nemcsak az adóigazgatás szolgáltatási dimenziójára, hanem az ellenőrzésre, az analitikára és a fiskális eredményekre is hatást gyakorolnak.

Az ukrán tudományos diskurzusban az adózási szféra digitalizációjának kérdésköre szintén kiemelt kutatási területnek tekinthető. Vinnyicka O. [10] az adókapcsolatok digitalizációját a fenntartható fejlődési célok elérésének eszközeként értelmezi. Zamaszlo O. és Zarivna A. [13] az ukrainai elektronikus adóigazgatási rendszerre összpontosítanak a globális digitalizáció feltételei között. Timosenko A. [17] az adóhatóság elektronikus szolgáltatásait az átláthatóság és az üzleti bizalom tényezőjeként elemzi, míg Tkacsik F. és Sziscsuk M. [18] a digitális technológiák adófizetések adminisztrációjának hatékonyságára gyakorolt hatását vizsgálják. Külön kutatási irányt képeznek azok a munkák [14; 16], amelyek az adóbiztonsággal, valamint a BEPS 2.0 nemzetközi adózási átalakulásaival foglalkoznak.

Ugyanakkor a rendelkezésre álló kutatások nagy száma ellenére a kutatott probléma számos lényeges aspektusa továbbra sem tekinthető kellően feltártnak. A külföldi szakirodalom többsége a digitalizáció kérdését elsősorban az adóbevétel-mobilizáció, a megfelelési költségek csökkentése, az egyes digitális technológiák alkalmazása, valamint az adminisztratív eljárások modernizációja felől vizsgálja. A hazai kutatásokban ezzel szemben jellemzően az elektronikus szolgáltatásokra, az elektronikus adóigazgatási rendszerre, az adókapcsolatok digitalizációjára, valamint a nemzetközi adózási kezdeményezésekre helyeződik a hangsúly. Mindazonáltal az adóigazgatás digitalizációja és az állam adóbiztonsága közötti komplex összefüggés továbbra sem tekinthető kellően feltárt kutatási területnek.

A cikk céljának megfogalmazása. A tanulmány célja az adóigazgatás digitalizációjának mint Ukrajna adóbiztonságát erősítő tényezőnek a vizsgálata.

A cél elérése érdekében a kutatás az adóbiztonság fogalmi kereteinek meghatározására és a digitalizáció e területen betöltött szerepének feltárására, Ukrajna Állami Adószolgálat elektronikus dokumentumforgalmának és digitális szolgáltatásainak jellemzésére, az elektronikus adatszolgáltatás dinamikájának elemzésére, továbbá az ellenőrzési intézkedések számában, az utólagosan megállapított adókötelezettségek összegében és az ellenőrzések eredményességében 2021-2025 között bekövetkezett változások értékelésére irányul.

Módszerek és módszertan. A kutatás módszertani alapját az adóigazgatás digitalizációjának, valamint Ukrajna adóbiztonságára gyakorolt hatásának komplex elemzése képezi. A tanulmányban a tudományos általánosítás módszere került alkalmazásra az adóbiztonság fogalmi kereteinek pontosítása, valamint a digitalizáció adóigazgatásban betöltött szerepének elméleti megalapozása érdekében.

Az összehasonlító elemzés lehetővé tette Ukrajna digitális kapacitásának értékelését a Network Readiness Index mutatói alapján, különös tekintettel a felső közepes jövedelmű országok csoportjával és az európai átlagértékekkel való összevetésre.

A strukturális-logikai elemzés módszere az adóigazgatás digitális átalakulási irányainak rendszerezésére, valamint az elektronikus szolgáltatások, az ellenőrzési eljárások, az adókockázat-kezelés, az információs erőforrások integrációja és az intézményi kapacitás közötti összefüggések feltárására szolgált.

A statisztikai elemzés segítségével vizsgálatra került az elektronikus adatszolgáltatás dinamikája, az ellenőrzési intézkedések száma, az utólagosan megállapított adókötelezettségek volumene, valamint az ellenőrzések eredményessége a vizsgált időszakban.

A kutatás információs bázisát Ukrajna Állami Adószolgálatának hivatalos adatai, az adóigazgatás digitális átalakulására vonatkozó stratégiai dokumentumok, valamint a Network Readiness Index nemzetközi mutatói képezték.

Az eredmények szemléletes bemutatása érdekében táblázatos és grafikus módszerek kerültek alkalmazásra, amelyek lehetővé tették a főbb tendenciák, strukturális változások és összefüggések áttekinthető megjelenítését.

A választott módszertani megközelítés lehetővé teszi annak feltárását, hogy a digitalizáció milyen módon járul hozzá az adóellenőrzés célzottságának növeléséhez, az adókockázatok korai azonosításához, az információs aszimmetria csökkentéséhez, valamint Ukrajna adóbiztonságának erősítéséhez.

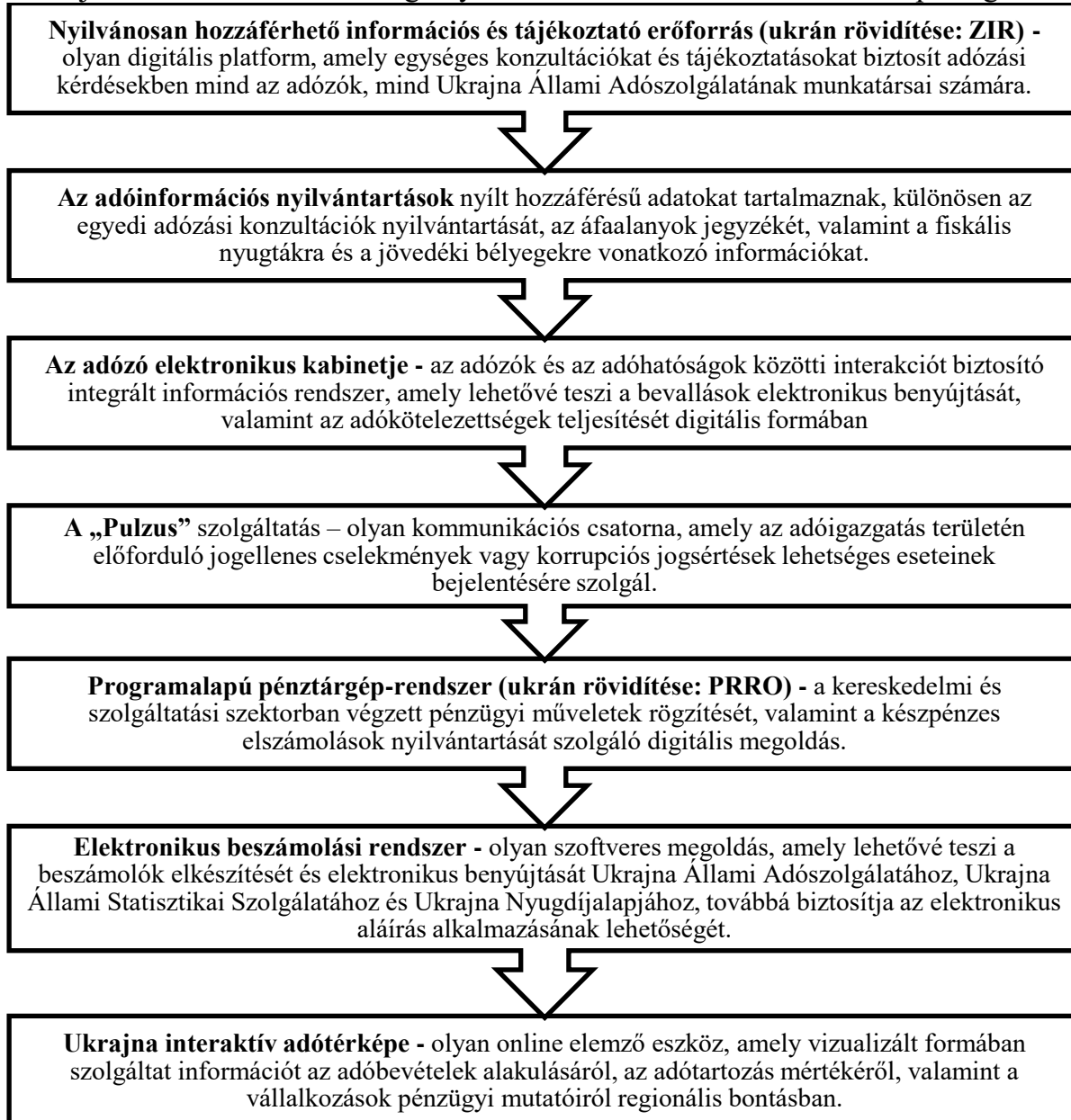
A kutatási eredmények bemutatása. Az adóbiztonság az adórendszer olyan állapotaként határozható meg, amelyben biztosított az adóbevételek stabilitása és megfelelő szintje, az adóigazgatási mechanizmusok fenntartható működése, az adókockázatok időben történő azonosítása és semlegesítése, továbbá az állam és az adózók közötti kapcsolatokban a bizalom és a kiszámíthatóság érvényesülése. Ebben az összefüggésben a digitalizáció nem járulékos, hanem rendszerszervező tényező, mivel az adóigazgatás logikáját a papíralapú, eljárásközpontú megközelítéstől az információanalitikai és kockázatorientált működés irányába alakítja át.

A jelenlegi körülmények között az adóigazgatás az adóáramlások, a kockázatok és az információk digitálisan támogatott irányítási rendszereként működik. Az adózók és az Állami Adószolgálat közötti elektronikus dokumentumforgalom csökkenti az idő- és szervezési ráfordításokat, felgyorsítja az adatcserét, mérsékli a technikai hibák számát, továbbá szélesebb információs alapot teremt az irodai ellenőrzéshez és az analitikai feldolgozáshoz. A digitalizáció révén a beszámolás megszűnik pusztán az adózói kötelezettség teljesítésének formája lenni, és a kockázatok feltárását, valamint az ellenőrzési döntések meghozatalát szolgáló stratégiai információforrássá válik.

Az adózók és az Állami Adószolgálat közötti digitális kapcsolattartás az elektronikus kabinetten, az elektronikus adatszolgáltatási rendszeren, a szoftveralapú pénztárgépeken, az információs és tájékoztató erőforrásokon, a nyilvános nyilvántartásokon és egyéb szolgáltatásokon keresztül valósul meg (1. ábra). E szolgáltatások együttesen olyan digitális ökoszisztémát alkotnak, amelyben az adózók szolgáltatásalapú támogatása, az információs nyitottság és az állam ellenőrzési funkciói egymást kiegészítve működnek. Ez az adóbiztonság szempontjából azért alapvető, mert minél teljesebb és gyorsabb az adatok áramlása a rendszerben, annál nagyobb az állam képessége a kockázatos magatartásformák azonosítására, az adóbevétel-kiesések előrejelzésére és a jogsértésekre adott célzott reagálásra.

Fontos hangsúlyozni, hogy a digitális adóigazgatási infrastruktúra fejlődése nemcsak az ellenőrzési tevékenység hatékonyságát növeli, hanem hozzájárul az adózói magatartás átalakulásához is. Az elektronikus szolgáltatások szélesebb körű alkalmazása egyszerűbbé, gyorsabbá és kiszámíthatóbbá teszi az adókötelezettségek teljesítését, ezáltal csökkenti az adminisztratív terheket és erősíti az önkéntes jogkövetést. Ugyanakkor a digitális rendszerekben keletkező adatok folyamatos elemzése lehetőséget teremt arra, hogy az adóhatóság ne utólagos, hanem megelőző jellegű intézkedésekkel reagáljon a potenciális kockázatokra. Ennek eredményeként a digitalizáció nem csupán technikai modernizációként értelmezhető, hanem az adóbiztonságot erősítő intézményi mechanizmusként is, amely egyszerre szolgálja a költségvetési stabilitást, az adózói fegyelem javítását és az állam fiskális ellenálló képességének növelését. Különösen hadiállapot körülményei között válik fontossá,

hogy az adóigazgatás digitális eszközei biztosítsák a bevételi folyamatok folytonosságát és a fiskális kockázatok gyors azonosítását. Ezáltal a digitalizáció az állam pénzügyi stabilitásának egyik olyan támogató tényezőjévé válik, amely hozzájárul az adórendszer válsághelyzetekkel szembeni alkalmazkodóképességéhez.

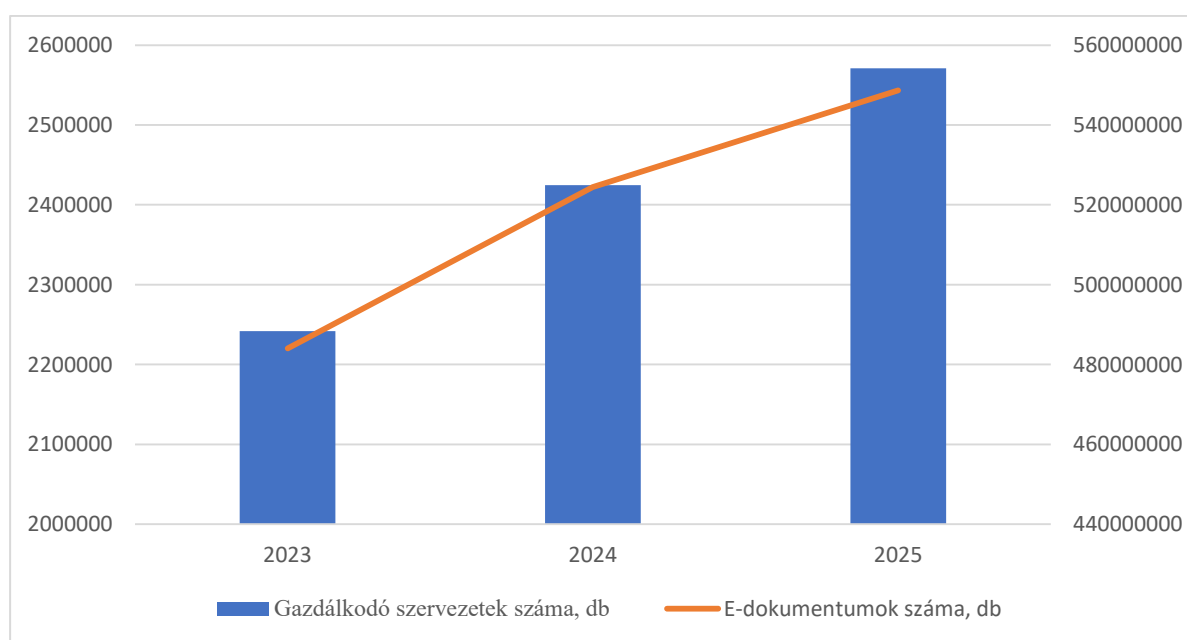

1. ábra. Az adózók számára elérhető főbb elektronikus szolgáltatások Ukrajnában

Forrás: saját szerkesztés.

A digitális átalakulás mélységének egyik szemléletes mutatója az elektronikusan benyújtott adóbevallások és egyéb dokumentumok volumenének növekedése (2. ábra). 2023-ban 2 241 730 gazdálkodó szervezet nyújtott be elektronikusan formában

adóbevallást, illetve egyéb dokumentumokat, összesen 484 022 977 elektronikus dokumentumot továbbítva az Állami Adószolgálat szerveihez. 2024-ben e szervezetek száma 2 424 624-re emelkedett, a benyújtott dokumentumok volumene pedig elérte az 524 414 928-at. 2025-ben 2 570 942 gazdálkodó szervezet teljesítette adatszolgáltatási kötelezettségét elektronikus formában, miközben az elektronikus dokumentumok száma 548 657 297-re nőtt.

2. ábra. Az elektronikus adatszolgáltatás benyújtásának dinamikája az Állami Adószolgálat szerveihez, 2023-2025

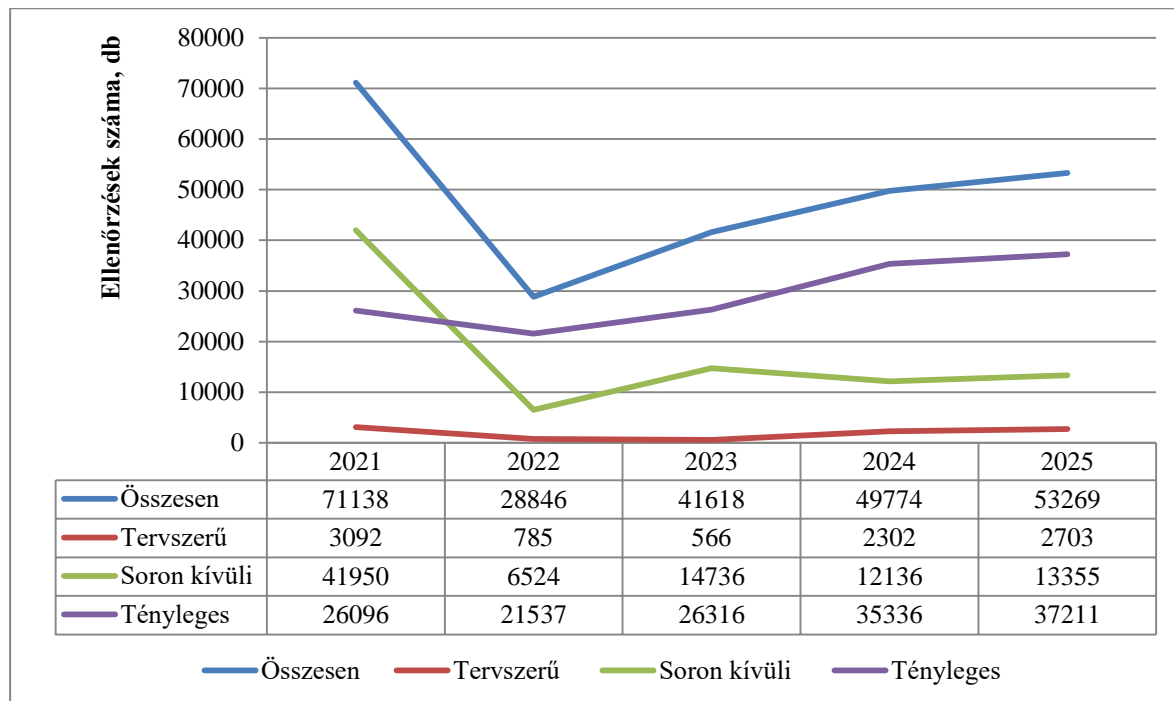
Forrás: saját szerkesztés [12] alapján.

A bemutatott mutatók arra utalnak, hogy az adózók széles köre kapcsolódott be a digitális dokumentumforgalomba. Az adóbiztonság szempontjából ez nem csupán az adókötelezettségek teljesítésének egyszerűsödését jelenti, hanem egy kiterjedt és viszonylag gyorsan hozzáférhető információs bázis kialakulását is, amely alkalmas az adatok automatizált összevetésére, a helyszíni és az irodai ellenőrzések lefolytatására, valamint az okiratellenőrzések előkészítésére.

Az adóbiztonság értékelése során fontos figyelembe venni nemcsak a digitális kapcsolattartás kiterjedtségét, hanem azt is, hogy a digitalizáció miként befolyásolja az Állami Adószolgálat ellenőrzési tevékenységét (3. ábra).

A 2021-2025 közötti időszak adatainak elemzése azt mutatja, hogy 2022-ben az ellenőrzési intézkedések összszáma jelentősen csökkent, ugyanakkor 2023-2025 között az ellenőrzési aktivitás fokozatos helyreállása figyelhető meg. Ezzel párhuzamosan szerkezetük is átalakult: a legnagyobb részarányt a tényleges és a soron kívüli ellenőrzések képviselik, miközben a tervszerű ellenőrzések száma továbbra is lényegesen alacsonyabb. Ez a dinamika különösen fontos az adóbiztonság

szempontjából. Amennyiben az ellenőrzési erőforrások a legkockázatosabb szegmensekre összpontosulnak, és magasabb pénzügyi eredményt hoznak, az adóigazgatás védelmi funkciójának erősödésére utal.

3. ábra. Ukrajna Állami Adószolgálat ellenőrzési intézkedéseinek alakulása, 2021-2025

Forrás: saját szerkesztés [12] alapján.

A digitális környezetben az ellenőrzési objektumok kiválasztása egyre kevésbé az ellenőrzések tömegességétől, és egyre inkább az elektronikus adatszolgáltatásból, valamint a kapcsolódó információs csatornákból beérkező adatok előzetes analitikai feldolgozásának minőségétől függ.

Az adóbiztonság erősödésének szemléletesebb mutatója nem elsősorban az ellenőrzések száma, hanem az utólagosan megállapított adókötelezettségek összege, valamint az egy ellenőrzésre jutó eredményesség (1. táblázat). Az adatok azt mutatják, hogy 2024-2025-ben az utólagosan megállapított összegek teljes volumene jelentősen növekedett, miközben az ellenőrzési intézkedések átlagos eredményessége is kedvezően alakult. Különösen szembetűnő a soron kívüli ellenőrzések eredményességének javulása: az egy ellenőrzésre jutó érték a 2021. évi 0,235 millió hrvnyáról 2025-re 8,479 millió hrvnyára emelkedett.

Ez a növekedés az adószolgálat elemző kapacitásának erősödéseként és az ellenőrzések célzottságának javulásaként értelmezhető. Ennek az adóbiztonság szempontjából alapvető jelentősége van, mivel a jogsértések hatékonyabb feltárása hozzájárul a költségvetési veszteségek mérsékléséhez, a kockázatok jobb kezelhetőségéhez és a tisztességtelen adózói magatartás lehetőségének szűküléséhez.

Ebben az értelemben a digitalizáció a fenyegetések korai azonosításának eszközeként működik, mivel lehetővé teszi a nagy adatmennyiségek gyors összegyűjtését, összevetését és elemzését, valamint az ellenőrzési erőforrásoknak a legproblémásabb területekre történő összpontosítását.

1. táblázat

Az utólag megállapított adókötelezettségek és az ellenőrzések eredményességének összegző értékelése, 2021-2025

Mutató	2021	2022	2023	2024	2025	Változás üteme, % (2025/2021)
Utólagosan megállapított adókötelezettségek, összesen, millió UAH	63 456	19 586	45 941	123 765	136 219	+114,67
Tervszerű ellenőrzések utólagos adómegállapításai, millió UAH	52 779	14 692	23 836	89 543	20 573	-61,02
Soron kívüli ellenőrzések utólagos adómegállapításai, millió UAH	9 855	3 473	20 353	30 584	113 242	+1049,08
Tényleges ellenőrzések utólagos adómegállapításai, millió UAH	822	1 421	1 752	3 638	2 404	+192,46
Eredményesség összesen, millió UAH /ellenőrzés	0,892	0,679	1,104	2,487	2,557	+186,66
Tervszerű ellenőrzések eredményessége, millió UAH /ellenőrzés	17,070	18,715	42,113	38,898	7,611	-55,41
Soron kívüli ellenőrzések eredményessége, millió UAH /ellenőrzés	0,235	0,532	1,381	2,520	8,479	+3508,09
Tényleges ellenőrzések eredményessége, millió UAH /ellenőrzés	0,031	0,066	0,067	0,103	0,065	+109,68

Forrás: saját szerkesztés [12] alapján.

Az utólagosan megállapított adókötelezettségek dinamikájának elemzése alapján feltételezhető, hogy a korszerű adóellenőrzés egyre inkább olyan szegmensekre irányul, amelyekben meghatározó szerepet játszik a digitális adatok elemző feldolgozása: ide tartozik a társasági nyereségadó, az Áfa, a külgazdasági tevékenységekhez kapcsolódó műveletek, valamint más összetett adónemek és befizetések. Éppen ezekben a szegmensekben hat legközvetlenebbül az információs átláthatóság, a pénzügyi folyamatok digitális monitorozása és az adatok automatizált összevetése az adóbiztonság állapotára.

Ugyanakkor a digitalizáció nem tekinthető az adórendszer valamennyi problémájára alkalmazható univerzális megoldásnak. Hatása az elsődleges adatok minőségétől, az elektronikus platformok technikai stabilitásától, a kiberbiztonság szintjétől, a szabályozási környezet koherenciájától, az Állami Adószolgálat

munkatársainak digitális kompetenciáitól, valamint attól is függ, hogy az adózók különböző csoportjai mennyire képesek alkalmazkodni a digitális környezethez. Megfelelő technikai megbízhatóság hiányában, illetve gyenge adatminőség esetén a digitális szolgáltatások nemhogy nem erősítik, hanem akár gyengíthetik is az adóigazgatás védelmi potenciálját.

Következésképpen az adóbiztonság megerősítése a digitális korszakban nem kizárólag az elektronikus szolgáltatások körének bővítésén alapul, hanem egy olyan integrált információs és elemző rendszer kialakítását is feltételezi, amelyben a szolgáltatási komponens, az ellenőrzési eljárások, a kockázatelemzés és az adatvédelem egy egységes mechanizmus egymással szorosan összekapcsolódó elemeiként működnek. Ez a modell teremti meg annak feltételeit, hogy az állam fiskális érdekei – mindenekelőtt az adóbevételek stabilitásának biztosítása – összhangba kerüljenek az adózók azon érdekeivel, amelyek az adókötelezettségek átláthatóbb, kiszámíthatóbb és alacsonyabb költségű teljesítéséhez kapcsolódnak. Ebben az összefüggésben az adóigazgatás digitalizációjának elemzése nem korlátozódhat kizárólag ágazati megközelítésre, hanem ki kell egészülnie az állam általános digitális kapacitásának értékelésével is, mivel az elektronikus szolgáltatások, az automatizált ellenőrzési eljárások és az elemző eszközök eredményessége közvetlenül függ a tágabb intézményi, technológiai és társadalmi-gazdasági környezettől.

E feltételrendszer komplex értékelésére az egyik legreprezentatívabb nemzetközi mutató a Hálózati Készenléti Index (Network Readiness Index, NRI), amelyet a Portulans Institute évente tesz közzé. Az index azt értékeli, hogy az egyes országok milyen mértékben képesek hasznosítani az információs és kommunikációs technológiákban rejlő lehetőségeket a gazdasági növekedés és a társadalmi fejlődés elősegítése érdekében.

A 2025. évi kiadásban [4] az NRI 127 országot vizsgált és négy kulcsfontosságú összetevőn alapult: Technology (technológia), People (emberek), Governance (irányítás) és Impact (hatás).

A 2025. évi NRI adatai szerint Ukrajna a vizsgált 127 ország közül a 46. helyet foglalja el 54,30 pontos összértékkel, ami az összetett biztonsági és társadalmi-gazdasági kihívások ellenére viszonylag kedvező hálózati felkészültségi szintre utal. Ukrajna a legjobb eredményeit a People (43. hely) és a Governance (45. hely) összetevők esetében érte el, ami a digitális szférában meglévő humán potenciál viszonylag magas fejlettségére, valamint a digitális kormányzás működéséhez szükséges intézményi előfeltételek meglétére utal. Ugyanakkor a legnagyobb fejlesztési tartalék a Technology komponenshez (59. hely) kapcsolódik, ami a technológiai infrastruktúra és a digitális átalakulás műszaki alapjainak további megerősítését teszi szükségessé.

A részmutatók szintjén Ukrajna erősségei az Individuals (12. hely), az Economy (19. hely), az Inclusion (26. hely) és a Governments (39. hely). Ezek az eredmények a lakosság viszonylag magas szintű digitális bevonódását, a digitalizáció

gazdasági folyamatokra gyakorolt kedvező hatását, a digitális környezet megfelelő fokú inkluzivitását, valamint az elektronikus állami szolgáltatások fejlesztéséhez szükséges működési előfeltételek meglétét tükrözik. Ezzel együtt gyengébbek maradnak a Businesses (93. hely), a Quality of Life (91. hely), az SDG Contribution (78. hely) és a Regulation (74. hely) részmutatók, ami a vállalkozások digitális képességei, a szabályozási környezet minősége, valamint a digitális átalakulás szélesebb társadalmi hatása terén fennálló strukturális korlátokra utal.

2. táblázat

Ukrajna mutatóinak összehasonlítása a felső közepes jövedelmű országok és az európai országok 2025. évi átlagos NRI-értékeivel

Mutató	Ukrajna	Felső közepes jövedelmű országok	Európa
NRI	54,30	47,32	61,14
Technology (Technológia)	44,85	39,95	53,04
People (Emberek)	46,66	40,75	50,07
Governance (Irányítás)	69,68	57,29	76,41
Impact (Hatás)	56,01	51,31	65,05

Forrás: saját szerkesztés [4] alapján.

A 2. táblázat adatai azt mutatják, hogy 2025-ben Ukrajna a Hálózati Készenléti Index valamennyi fő összetevője tekintetében meghaladta a felső közepes jövedelmű országok csoportjának átlagértékeit. Ukrajna NRI-mutatója 54,30 pontot tett ki, szemben az országcsoport 47,32 pontos átlagával. A Technology komponens esetében Ukrajna 44,85 pontot ért el, míg e csoport átlaga 39,95 pont volt. A People összetevőnél 46,66 pontot kapott a 40,75 pontos átlaggal szemben. A Governance mutató esetében Ukrajna 69,68 pontot ért el, míg az összehasonlító csoport átlaga 57,29 pont volt. Az Impact komponensnél Ukrajna 56,01 pontot mutatott fel, szemben az 51,31 pontos átlaggal. Mindez arra utal, hogy Ukrajna digitális kapacitása saját jövedelmi csoportján belül viszonylag magasnak tekinthető, különösen a digitális átalakulás intézményi megalapozottsága szempontjából. Ugyanakkor az európai mutatókkal való összevetés alapján Ukrajna mind a négy dimenzió mentén elmaradást mutat. Európában az NRI összesített értéke 61,14 pontot tett ki, a Technology komponens 53,04, a People 50,07, a Governance 76,41, az Impact pedig 65,05 pontot ért el. Ez az eltérés strukturális korlátok fennállására utal. Az adóbiztonság összefüggésében ez azt jelenti, hogy Ukrajna rendelkezik az adóigazgatás további digitalizációjához szükséges intézményi alapokkal, ugyanakkor az eredményesség növeléséhez tovább kell erősíteni a technológiai bázist, az analitikai rendszereket, a szabályozási minőséget és a digitális rezilienciát.

Az adóigazgatás digitalizációjának szolgáltatási dimenzióját jól tükrözi azoknak az adminisztratív szolgáltatásoknak a növekvő volumene, amelyeket az adózók távügyintézési formában vehetnek igénybe. Ukrajna Állami Adószolgálatának [11] adatai szerint 2026 elejétől az adózók több mint 1,28 millió adminisztratív szolgáltatásban részesültek, miközben a 87 szolgáltatástípus többsége online formában is elérhető. A legnagyobb kereslet a jövedelemigazolások iránt mutatkozott: az

Elektronikus Kabinetet keresztül több mint 463,9 ezer ilyen szolgáltatást nyújtottak, a „Dija” alkalmazáson keresztül 181,1 ezer kérelmet dolgoztak fel, papíralapon pedig 67,5 ezer szolgáltatást teljesítettek.

Továbbra is jelentős maradt az adózói azonosító szám megszerzésére és megerősítésére irányuló ügyintézés volumene is: e körben 181,6 ezer szolgáltatást nyújtottak. A digitális szolgáltatások intenzív igénybevétele az üzleti ügyfélkiszolgálás szegmensében is nyomon követhető. Így például 38,8 ezer egységesadó-alany került nyilvántartásba vételre, 98,5 ezer kivonatot adtak ki az egységesadó-fizetők nyilvántartásából, 53,4 ezer módosítást vezettek át az adózók nyilvántartási adataiban, továbbá 36,1 ezer szoftveralapú pénztárgép-regisztrációt hajtottak végre. Ezek a mutatók az adóigazgatás szolgáltatási célú digitalizációjának mélyüléséről tanúskodnak, ami hozzájárul az adózók tranzakciós költségeinek csökkentéséhez, az eljárások átláthatóságának növeléséhez, valamint az információáramlás hatékonyabb irányításához.

3. táblázat

Ukrajna Állami Adószolgálat digitális átalakulási projektjeinek főbb blokkjai és várható hatásuk Ukrajna adóbiztonságára

Ssz.	A digitális átalakulás blokkja	Projekt példák	Várható hatás az adóbiztonságra
1	Adókockázat-kezelés és analitika	ASUPR; DWH; kockázatelemző rendszer a transzferázás területén	Az ellenőrzés célzottságának növelése, a kockázatos műveletek időben történő feltárása, a költségvetési veszteségek csökkentése
2	Az ellenőrzés automatizálása és az e-audit	az irodai ellenőrzések automatizálása; „E-audit”; a helyszíni ellenőrzések anyagainak digitalizációja	Az ellenőrzések eredményességének növekedése, az ellenőrzési idő lerövidülése, az Állami Adószolgálat ellenőrzési funkciójának erősödése
3	A digitális szolgáltatások és az információs együttműködés fejlesztése	„Elektronikus kabinet”; integráció Államkincstárral, a bankokkal és az állami nyilvántartásokkal	Az információs aszimmetria csökkentése, az átláthatóság növelése, az adófegyelem javítása
4	Az adóadminisztráció és a pénzügyi ellenőrzés digitalizációja	a vagyonszámlák adminisztrációjának korszerűsítése; a SOD RRO fejlesztése; a tartozáskezelés digitalizációja; Egységes Számlanyilvántartás	Az adóáramlások feletti kontroll erősítése, a rejtett gazdaság visszaszorítása, a befizetések beszedési hatékonyságának növelése
5	Az Állami Adószolgálat belső rendszereinek és IT-infrastruktúrájának fejlesztése	MIS; e-learning a személyzet számára; az IT-infrastruktúra és az eszközállomány fejlesztése	Az Állami Adószolgálat intézményi kapacitásának, a működés stabilitásának és a digitális platformok megbízhatóságának növelése
6	Nemzetközi integráció és európai integrációs irány	integráció az EU rendszereivel (Áfa, jövedéki adó); DAC7; biztonságos információcsere-platformok	A nemzetközi együttműködés erősítése, a határon átnyúló adóelkerülés elleni fellépés, közelítés az EU-s normákhoz

Forrás: saját kidolgozás [15] alapján.

A digitális átalakulás további intézményi alapját Ukrajna Állami Adószolgálatának 2030-ig szóló digitális fejlesztési terve határozza meg, amelyet Ukrajna Pénzügyminisztériumának 2024. december 24-én kelt 660. számú rendelete hagyott jóvá [15]. A dokumentum kijelöli az adóigazgatás modernizációjának prioritásait, különösen a kockázatorientált analitika fejlesztését, az ellenőrzés és az audit automatizálását, az információs erőforrások integrációját, az elektronikus szolgáltatások továbbfejlesztését, az adótartozások kezelésének digitalizációját, valamint a nemzetközi információcsere bővítését (lásd 3. táblázat).

A 3. táblázat adatai alapján megállapítható, hogy Ukrajna Állami Adószolgálatának digitális átalakulása rendszerszintű jellegű, és az adóigazgatás fő funkcionális területeire terjed ki. Nem csupán egyes elektronikus szolgáltatások fejlesztéséről van szó, hanem egy olyan egységes digitális architektúra kialakításáról, amelyben a kockázatelemzés, az ellenőrzési eljárások, az információs együttműködés, az adóadminisztráció és a nemzetközi adatcsere egymással összekapcsolódva működnek.

A bemutatott projektblokkok közös jellemzője, hogy közvetlenül kapcsolódnak az adóbiztonság kulcselemeihez: a kockázatok korai azonosításához, az ellenőrzési folyamatok hatékonyságának növeléséhez, az adózói magatartás átláthatóbbá tételéhez, valamint a költségvetési veszteségek mérsékléséhez. Különösen fontos az analitikai rendszerek és az automatizált ellenőrzési eszközök fejlesztése, mivel ezek lehetővé teszik, hogy az adóhatóság ne általános, hanem célzott és kockázatalapú ellenőrzési logika alapján működjön. Ez csökkenti az adminisztratív terheket a jogkövető adózók számára, miközben növeli a kockázatos műveletek feltárásának valószínűségét.

Ugyanakkor az adóadminisztráció digitalizációja nem korlátozódhat kizárólag technológiai fejlesztésekre. Az adóbiztonság szempontjából meghatározó, hogy a digitális eszközök alkalmazása intézményi kapacitásfejlesztéssel, a személyzet digitális kompetenciáinak erősítésével, az adatvédelem és a kiberbiztonság biztosításával, valamint a szabályozási környezet folyamatos korszerűsítésével párosuljon. Csak ilyen feltételek mellett válhat a digitális átalakulás az adóbevételek stabilitását, az adórendszer átláthatóságát és az állam fiskális ellenálló képességét hosszú távon erősítő tényezővé.

Következtetések és további kutatások kilátásai. A kutatás eredményei azt mutatják, hogy az adóigazgatás digitalizációja fontos szerepet játszik Ukrajna adóbiztonságának erősítésében. A 2023-2025 közötti adatok az elektronikus adatszolgáltatás volumenének folyamatos növekedését jelzik, ami az adózók digitális lefedettségének bővülésére és az ellenőrzési, valamint elemzési célokra felhasználható információs bázis kiszélesedésére utal. A tanulmány azt is igazolta, hogy a digitális szolgáltatások fejlődése, az elektronikus dokumentumforgalom, az információs erőforrások integrációja és az elemzési eljárások automatizálása támogatja a formális ellenőrzési modelltől a kockázatorientált adóigazgatás felé történő elmozdulást. Ezt az ellenőrzési intézkedések szerkezetének változása, az utólagosan megállapított

adókötelezettségek növekedése és különösen a soron kívüli ellenőrzések eredményességének javulása támasztja alá. Megállapítható továbbá, hogy a digitalizáció az információs aszimmetria csökkentése, az adóáramlások jobb nyomon követhetősége, az adóügyletek átláthatóságának növelése és a potenciális költségvetési veszteségek mérséklése révén erősíti az adóbiztonságot. Ugyanakkor a digitális átalakulás eredményessége továbbra is az adatok minőségétől, a platformok technikai megbízhatóságától, a kiberbiztonság szintjétől, a szabályozási környezet koherenciájától és az adóhatóság intézményi kapacitásától függ. A további kutatások célszerűen az egyes digitális eszközök adóbevételekre, a kockázatorientált ellenőrzés eredményességére és az adórendszer rezilienciájára gyakorolt konkrét hatásainak mélyebb vizsgálatára irányulhatnak.

Finanszírozás. A kutatás a 2025-1.2.1-HU-RIZONT-2025-00047. számú projekt a Kulturális és Innovációs Minisztérium Nemzeti Kutatási Fejlesztési és Innovációs Alapból nyújtott támogatásával, a 2025-1.2.1-HU-RIZONT pályázati program finanszírozásában valósult meg.

Összeférhetetlenség. A szerzők kijelentik, hogy a publikációval kapcsolatban sem pénzügyi, sem más összeférhetetlenség nem áll fenn, és nem állnak kapcsolatban olyan állami, kereskedelmi vagy non-profit szervezetekkel, amelyek érdekeltnek lehetnének a bemutatott nézőpontban. A cikk megjelentetéséről szóló végső döntést a szerkesztőbizottság azon tagjai hozták meg, akik nem állnak kapcsolatban a szerzőkkel.

A mesterséges intelligencia használatára vonatkozó nyilatkozat. A szerzők a kézirat elkészítése során nem vettek igénybe mesterségesintelligencia-alapú eszközöket.

Felhasznált források listája

1. Junquera-Varela R. F., Lucas-Mas C. Ó., Krsul I., Calderon V., Arce P. Digital Transformation of Tax and Customs Administrations. Washington, DC: World Bank. 2022. DOI: <https://doi.org/10.1596/37629>
2. Kochanova A., Hasnain Z., Larson B. Does E-Government Improve Government Capacity? Evidence from Tax Compliance Costs, Tax Revenue, and Public Procurement Competitiveness. *The World Bank Economic Review*. 2020. Vol. 34(1). P. 101–120. DOI: <https://doi.org/10.1093/wber/lhx024>
3. Kotsogiannis C., Salvadori L., Karangwa J., Murasi I. E-invoicing, tax audits and VAT compliance. *Journal of Development Economics*. 2025. Article 103403. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jdeveco.2024.103403>
4. Network Readiness Index. Portulans Institute. URL: <https://networkreadinessindex.org/country/ukraine/> (letöltés dátuma: 2026.04.03)
5. Nose M., Mengistu A. Exploring the Adoption of Selected Digital Technologies in Tax Administration: A Cross-Country Perspective. *IMF Note*. 2023. No. 2023/008. DOI: <https://doi.org/10.5089/9798400258183.068>
6. Nose M., Pierri N., Honda J. Leveraging Digital Technologies in Boosting Tax Collection. *IMF Working Paper*. 2025. WP/25/89. DOI: <https://doi.org/10.5089/9798229008402.001>
7. OECD. Tax Administration Digitalisation and Digital Transformation Initiatives. Paris: OECD Publishing. 2025. URL: https://www.oecd.org/en/publications/tax-administration-digitalisation-and-digital-transformation-initiatives_c076d776-en.html (letöltés dátuma: 2026.04.03)
8. Okunogbe O., Santoro F. Increasing Tax Collection in African Countries: The Role of Information Technology. *Journal of African Economies*. 2023. Vol. 32(Supplement_1). P. i57–i83. DOI: <https://doi.org/10.1093/jae/ejac036>

9. Okunogbe O., Santoro F. The Promise and Limitations of Information Technology for Tax Mobilization. *The World Bank Research Observer*. 2023. Vol. 38(2). P. 295–324. DOI: <https://doi.org/10.1093/wbro/lkac008>
10. Вінницька О. Цифровізація податкових відносин як інструмент досягнення цілей сталого розвитку. *Економічні горизонти*. 2025. № 2(31). С. 100–109. DOI: [https://doi.org/10.31499/2616-5236.2\(31\).2025.330130](https://doi.org/10.31499/2616-5236.2(31).2025.330130)
11. Державна податкова служба України. 1,2 млн адмінпослуг надано податковою за два місяці: які сервіси найпопулярніші. URL: <https://tax.gov.ua/media-tsentr/novini/994927.html> (letöltés dátuma: 2026.04.03)
12. Державна податкова служба України. Плани та звіти роботи. URL: <https://tax.gov.ua/diyalnist-/plani-ta-zviti-roboti-/> (letöltés dátuma: 2026.04.03)
13. Замасло О. Т., Зарівна А. В. Система електронного адміністрування податків в Україні в умовах глобальної цифровізації. *Бізнес Інформ*. 2024. № 4. С. 244–252. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-4-244-252>
14. Лоскоріх Г. Л., Перчі О. Ф. Глобальні податкові ініціативи BEPS 2.0 та їх імплементація в Україні: вплив на податкову і бюджетну системи. *Ефективна економіка*. 2025. № 7. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.7.74%20>
15. План цифрового розвитку Державної податкової служби України до 2030 року: наказ Міністерства фінансів України від 24.12.2024 № 660. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/MF24106> (letöltés dátuma: 2026.04.03)
16. Пойда-Носик Н., Лоскоріх Г. Податкова безпека держави: механізми забезпечення та напрями зміцнення в умовах глобальної нестабільності. *Acta Academiae Beregsasiensis. Economics*. 2025. Вип. 9. С. 113-124. DOI: <https://doi.org/10.58423/2786-6742/2025-9-113-124>
17. Тимошенко А. Електронні сервіси податкової адміністрації як чинник прозорості та довіри бізнесу. *Економіка та суспільство*. 2025. № 79. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-79-171>
18. Ткачик Ф., Сіщук М. Моніторинг впливу цифрових технологій на ефективність адміністрування податкових платежів. *Економіка та суспільство*. 2025. № 81. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-81-164>

References

1. Junquera-Varela, R. F., Lucas-Mas, C. Ó., Krsul, I., Calderon, V., & Arce, P. (2022). Digital Transformation of Tax and Customs Administrations. Washington, DC: World Bank. <https://doi.org/10.1596/37629>
2. Kochanova, A., Hasnain, Z., & Larson, B. (2020). Does E-Government Improve Government Capacity? Evidence from Tax Compliance Costs, Tax Revenue, and Public Procurement Competitiveness. *The World Bank Economic Review*, 34(1), 101–120. <https://doi.org/10.1093/wber/lhx024>
3. Kotsogiannis, C., Salvadori, L., Karangwa, J., & Murasi, I. (2025). E-invoicing, tax audits and VAT compliance. *Journal of Development Economics*, 103403. <https://doi.org/10.1016/j.jdeveco.2024.103403>
4. Portulans Institute. (2025). Network Readiness Index. <https://networkreadinessindex.org/country/ukraine/>
5. Nose, M., & Mengistu, A. (2023). Exploring the Adoption of Selected Digital Technologies in Tax Administration: A Cross-Country Perspective. *IMF Note*, 2023/008. <https://doi.org/10.5089/9798400258183.068>
6. Nose, M., Pierri, N., & Honda, J. (2025). Leveraging Digital Technologies in Boosting Tax Collection. *IMF Working Paper*, WP/25/89. <https://doi.org/10.5089/9798229008402.001>

7. OECD. (2025). Tax Administration Digitalisation and Digital Transformation Initiatives. Paris: OECD Publishing. https://www.oecd.org/en/publications/tax-administration-digitalisation-and-digital-transformation-initiatives_c076d776-en.html
8. Okunogbe, O., & Santoro, F. (2023). Increasing Tax Collection in African Countries: The Role of Information Technology. *Journal of African Economies*, 32(Supplement_1), i57–i83. <https://doi.org/10.1093/jae/ejac036>
9. Okunogbe, O., & Santoro, F. (2023). The Promise and Limitations of Information Technology for Tax Mobilization. *The World Bank Research Observer*, 38(2), 295–324. <https://doi.org/10.1093/wbro/lkac008>
10. Vinytska, O. (2025). Digitalization of tax relations as a tool for achieving sustainable development goals. *Economies' Horizons*, (2(31), 100–109. [https://doi.org/10.31499/2616-5236.2\(31\).2025.330130](https://doi.org/10.31499/2616-5236.2(31).2025.330130) [in Ukrainian].
11. State Tax Service of Ukraine. (2026). 1.2 million administrative services provided by the tax service in two months: which services are the most popular. <https://tax.gov.ua/media-tsentr/novini/994927.html> [in Ukrainian].
12. State Tax Service of Ukraine. (2026). Work plans and reports. <https://tax.gov.ua/diyalnist-/plani-ta-zviti-roboti-/> [in Ukrainian].
13. Zamaslo, O. T., & Zarivna, A. V. (2024). The System of Electronic Tax Administration in Ukraine in the Context of Global Digitalization. *Business Inform*, (4), 244–252. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-4-244-252> [in Ukrainian].
14. Loskorikh, G., & Perchi, O. (2025). Global tax initiatives BEPS 2.0 and their implementation in Ukraine: impact on the tax and budgetary systems. *Efficient economy*, (7). <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.7.74%20> [in Ukrainian].
15. Digital Development Plan of the State Tax Service of Ukraine until 2030. Order of the Ministry of Finance of Ukraine No. 660. (2024). <https://ips.ligazakon.net/document/MF24106> [in Ukrainian].
16. Poyda-Nosyk, N., & Loskorikh, G. (2025). Tax Security of the State: Mechanisms of Assurance and Directions for Strengthening under Conditions of Global Instability. *Acta Academiae Beregsasiensis. Economics*, (9), 113-124. <https://doi.org/10.58423/2786-6742/2025-9-113-124> [in Ukrainian].
17. Tymoshenko, A. (2025). Electronic services of the tax administration as a factor of transparency and business trust. *Economy and Society*, (79). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-79-171> [in Ukrainian].
18. Tkachyk, F., & Sishchuk, M. (2025). Monitoring the impact of digital technologies on the efficiency of tax payment administration. *Economy and Society*, (81). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-81-164> [in Ukrainian].

Отримано:	10.04.2026	Beérkezett:	2026.04.10	Received:	10.04.2026
Прийнято до друку:	07.05.2026	Elfogadva:	2026.05.07	Accepted:	07.05.2026
Опубліковано:	29.05.2026	Megjelent:	2026.05.29	Published:	29.05.2026